

www.ujpestszi.hu

Újpest Önkormányzatának Szociális Intézménye
Család- és Gyermekjóléti Központ
1042 Budapest, Deák Ferenc u. 93.
Tel.: 369-0602, 231-0111, 369-3993, 370-4107
E-mail: csgyk@ujpestszi.hu

Család- és Gyermekjóléti Központ

beszámoló2018. év

Készítette: Csomortány Judit Réka
szakmai egységvezető

2014. évi CI. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény a sportról szóló 2004. évi I. törvény, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról 2015. január 1-től előírta, hogy a családsegítés csak a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató keretében hozható létre.

A gyermekjóléti szolgáltatás megerősítése irányába tett következő lépés annak előírása volt, hogy a családsegítés csak a gyermekjóléti szolgáltatással integráltan működhet: család- és gyermekjóléti szolgálat, vagy család- és gyermekjóléti központ keretében.

Ennek alapján, az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény 2016. január 1-jétől hatályba lépő módosító rendelkezéseinek értelmében, a család- és gyermekjóléti szolgálat, illetve központ a jelenlegi családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás bázisán, annak erőforrásainak hatékonyabb elosztásával, kötelező önkormányzati feladatként jött létre.

A **Család- és Gyermekjóléti Központ** Újpest Önkormányzatának Szociális Intézménye tagintézményeként önálló szervezeti egységként működik, amelyen belül önálló szakmai egységet képeznek a család- és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait ellátó *alappellátási munkacsoport*, valamint a család- és gyermekjóléti központ feladatait ellátó *gyermekvédelmi és speciális szolgáltatásokat ellátó munkacsoport*.

Az ellátás a IV. kerületi állandó lakcímmel, tartózkodási hellyel rendelkező, a kerületben életvitelszerűen itt tartózkodó szolgáltatást igénybe vevők összességére terjed ki.

Az ellátást igénybe vehetik:

Anyagi/megélhetési és lakhatási problémákkal; foglalkoztatási nehézségekkel küzdő; díjhátralékkal rendelkező; szociális, életvezetési vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló; gyermeknevelési nehézségekkel (a gyermek beilleszkedési, teljesítmény-, magatartási és pszichés zavarával; tankötelezettség mulasztásával) küzdő, személyek, családok; a családi konfliktus és/vagy családon belüli erőszak áldozataivá vált gyermekek, személyek; azok a gyermekek, akiknek a testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi egészsége, fejlődése, jóléte családon belül veszélyeztetve van; a családi rendszeren belüli konfliktusok rendezésében segítségre szoruló személyek, valamint a szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák.

Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai tevékenységére, munkájára elsődlegesen az alábbi jogszabályok az irányadóak:

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról;
- 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól;
- 1/2000. (I.7.) SzCsM rend. a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- valamint a 2011. évi CXII. törvényben az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról.

Személyi feltételek, létszám 2018. december 31-én:

(Engedélyezett létszám: 53 fő + 15 fő óvodai és iskolai szociális segítő)

- 1 fő Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai egységvezető
- 1 fő alapellátási munkacsoport szakmai vezető
- 1 fő gyermekvédelmi és speciális szolgáltatásokat ellátó munkacsoport szakmai vezető
- 16 fő családsegítő (ebből 1 főszülés előtt Táppénzen), **aktív állomány 15 fő** (ebből hátralékképzéssel foglalkozó családsegítő 3,5 fő, mediátori tevékenységet ellátó 0,5 fő, általános családsegítési feladatokat ellátó 11 fő, **feltöltésre váró státusz 7 fő, helyettesítő státusz 1 fő**)
- 8 fő esetmenedzser (ebből 1 fő GYED-en, 1 fő állományba visszatérés előtti szabadságon) **aktív állomány 5 fő (feltöltésre váró státusz 2 fő, helyettesítő státusz 1 fő)**
- 1 fő kórházi szociális munkás
- 3 fő utcai szociális munkás (ebből 1 fő jelenleg GYES-en, helyettesítése 1 fővel megoldott)
- 5 fő szociális asszisztens (ebből 1 fő állományba visszatérés előtti szabadságon)
- 1 fő főállású pszichológiai tanácsadó
- 1 fő félállású pszichológiai tanácsadó (heti 20 órában)
- 1 fő félállású fejlesztőpedagógiai tanácsadó (heti 20 órában)
- 5 fő óvodai és iskolai szociális segítő (**feltöltésre váró státusz 10 fő**)
- 4 fő megbízási szerződéses óvodai és iskolai szociális segítő (1-1 intézmény ellátására)
- 1 fő megbízási szerződéses pszichológiai tanácsadó (heti 5 órában)
- 1 fő jogász vállalkozói szerződéssel (heti 15 órában)
- 1 fő megbízási szerződéses családterapeuta munkatárs (heti 2x6 órában)

Státuszban lévő aktív állomány 43 fő. A létszám feltöltésének érdekében az álláshirdetések kiírása, a pályázók meghallgatása folyamatos. Azonban az álláshelyek feltöltése kapcsán tapasztalható, hogy nagyon kevés szakember maradt a pályán, így az álláshirdetésekre nagyon kevés jelentkezés érkezik. Emellett a hirdetésekre jelentkezők elmondása szerint más kerületek a káféria mellett kerületi / területi / veszélyességi pótlékokat adnak.

Tárgyi feltételek:

Az intézmény rendelkezik ügyfélfogadó helyiséggel, hivatalos helyiségekkel, nemek szerint elkülönített mellékhelyiségekkel. Rendelkezik továbbá a működéshez szükséges tárgyi eszközökkel, és telekommunikációs infrastruktúrával, melyek fejlesztése folyamatos.

Az Intézmény helyiségei az alábbiak:

- 1 ügyfélfogadó helyiség a várakozó ügyfelek számára
- 11 munkaszoba
- 4 interjúszoba az ügyfelek fogadására
- 2 csoportszoba
- 1 konyha

A Család- és Gyermekjóléti Központ feladatai

A Család- és Gyermekjóléti Központ az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, valamint az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a

gyámügyi igazgatásról szóló törvény értelmében szolgáltatási, szervezési és gondozási feladatot lát el.

Az 1993. évi III. Szt. értelmében a családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családsegítő szolgáltatás célja, hogy az egyén, valamint a család működésébe javulást érjen el, hogy az egyén saját erejéből legyen képes az élet kihívásainak megfelelni és problémáit önállóan megoldani.

Az 1997. évi XXXI. a Gyermekvédelemről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény alapelveként fogalmazza meg a gyermekek családban történő nevelését, ennek elősegítését, vagy a családba történő visszahelyezést.

A Család- és Gyermekjóléti Központ által biztosított gyermekjóléti alapellátás, szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi egészségének, fejlődésének, jólétének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését, valamint a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatását, a jelzőrendszer működtetését.

Az alapszolgáltatás, és a hatósági intézkedésekhez, tevékenységekhez kapcsolódó feladatok folyamatos biztosítása mellett a központ speciális szolgáltatások (utcai és lakótelepi szociális munka, kórházi szociális munka, kapcsolattartási ügyelet, készenléti szolgálat, jogi, fejlesztőpedagógiai és pszichológiai tanácsadás, családkonzultáció és/vagy családterápia, mediáció, menekültek integrációjának segítése) megszervezésével látja el a törvényben előírt feladatait.

A jogszabály által meghatározott, kötelezően ellátandó feladatok

Preventív tevékenységi körében:

- figyelemmel kíséri a lakosság szociális és mentálhigiénés helyzetét, feltárja a problémák okait és jelzi azokat az illetékes hatóság vagy szolgáltatást nyújtó szerv felé
- a családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtet. Elősegíti a jegyző, továbbá a szociális-, egészségügyi intézmények, a rendvédelmi szervek, a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálatok, a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek részvételét a megelőzésben

Az életvezetési képesség megőrzésében, illetve a jelentkező problémák megszüntetése érdekében:

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást nyújt
- tájékoztatást ad az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatások formáiról, az ellátáshoz való hozzájutás módjáról
- családgondozással elősegíti a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldását
- közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos foglalkozásokat, programokat szervez

- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek, és családtagjaik részére tanácsadást nyújt
- a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, segítő szolgáltatásokat nyújt

Általános segítő szolgáltatás körébe tartozó egyéb feladatok:

- elősegíti és ösztönzi a humán jellegű civil kezdeményezéseket
- kezdeményezi Újpest Önkormányzatánál
 - az önkormányzat kötelező feladatának nem minősülő ellátás, szolgáltatás helyben történő megszervezését
 - új szociális ellátások bevezetését
- szociális, gyermekvédelmi és egyéb információs adatokat gyűjt az ellátást igénybe vevő megfelelő tájékoztatása érdekében
- programokat szervez a településen élő lakosság számára
- az ellátotti jogokról, a gyermeki jogokról, valamint a szociális alapon igénybe vehető és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése.

Szervezés feladatok:

- A család- és gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben, azaz a gyermekekkel kapcsolatban lévő intézmények, emberek információs hálózatának kialakítása
- Esetkonferencia szervezése és tartása a jogszabályban meghatározott intézmények közreműködésével
- Helyi kulturális, szabadidős programokat szervező intézményekkel, civil szervezetekkel való együttműködés

Gondozás feladatok:

- A veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- Családgondozás
- Hatósági tevékenységhez kapcsolódó gondozási feladatok ellátása
- Információnyújtás, tanácsadás, segítő beszélgetés
- Felkérésre környezettanulmány készítése
- Hivatalos ügyek intézésében segítségnyújtás
- Közvetítés más szolgáltató felé

Speciális szolgáltatásaink:

A családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése.

Ezen belül:

- fejlesztőpedagógiai tanácsadás
- pszichológiai tanácsadás
- jogi tanácsadás
- utcai- és lakótelepi szociális munka,

- kapcsolattartási ügyelet helyszín biztosításával,
- kórházi – egészségügyi szociális munka,
- készenléti szolgálat biztosítása
- családkonzultáció/családterápia (kialakítás alatt)
- mediáció

A Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai tevékenységei

- Egyéni esetkezelés
- Szociális csoportmunka
- Közösségi szociális munka

A család- és gyermekjóléti szolgáltatással kapcsolatos általános feladatok, melyeket az alapellátási munkacsoport lát el

- **Általános szolgáltatások egyéni esetkezelés során:** életvezetési tanácsadás, a szociális ellátásokhoz való hozzájutás megszervezése, krízisintervenció
- **Csoportos, közösségi fejlesztő tevékenységek szervezése**
- **A csoport családsegítői az alábbi feladatokat látják el:** szociális és gyermekvédelmi esetkezelés egyénekekkel, családokkal; ellátásban nem részesülő munkanélküliek, és irányítás esetén a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő aktívkorúak elhelyezkedését akadályozó külső és belső körülmények feltárása, azok megszüntetésére illetve enyhítésére, valamint a sikeres elhelyezkedésre irányuló segítségi formák nyújtása; foglalkoztatási problémákat jelző kliensek támogatása egyéni és csoportos formában.
- **Preventív tevékenység a területen**
- **Hátralékkézelés és Hálózat Alapítványos ügyintézés**

A Család- és Gyermekjóléti Központ gyermekvédelmi alapellátással kapcsolatos feladatai, melyeket az alapellátási munkacsoport lát el

A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében feladatunk

- A szülő, a válsághelyzetben lévő várandós anya illetve a gyermek teljes körű tájékoztatása a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról, a támogatásokhoz való hozzájutásról.
- Családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadáshoz való hozzájutás megszervezése.
- A válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, szükség esetén biztonságos elhelyezésének, lakhatási körülményeinek elősegítése. (A család- és gyermekjóléti központ és az illetékes védőnő haladéktalanul tájékoztatják egymást, ha a várandós anya válsághelyzetben van.)
- Az átmenetileg lakhatási és családi problémával küzdő kliensek hozzásegítése az átmeneti gondozást, egyéb elhelyezést biztosító ellátásokhoz - együttműködve az elhelyezést nyújtó intézmények családgondozóival - az elhelyezést kiváltó okok megszüntetéséhez.

- A családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítésére, a rossz szociális helyzetben lévő szülők gyermekeinek hátrányos helyzetének kompenzálására az intézményen belül, illetve esetenként külső helyszíneken rendszeres és időszaki szabadidős programok szervezése, továbbá annak kezdeményezése, hogy a közoktatási intézmények, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézmények, társadalmi szervezetek minél szélesebb területeken nyújtsanak ilyen jellegű programokat a gyermekek részére.
- Amennyiben olyan nevelési probléma van a családon belül, mely a gyermek iskolai életbe való integrációját nehezíti, valamint a szülő illetve a törvényes képviselő *magántanulói jogviszonyt* kezdeményez, ebben az esetben az iskola megkeresésére kerül sor.
- *Hivatalos ügyek intézése* történhet külső és belső munkakapcsolat alapján. A tevékenység tartalmazza.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében feladatunk

A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer szervezése, összehangolása és működtetése a nem állami szervek valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőzés rendszerébe.

A tevékenységek összehangolására, folyamatos működtetésre, együttműködésre alkalmas adó lehetőségek:

- éves gyermekvédelmi tanácskozás (mely ez év elején megrendezésre került)
- esetmegbeszélések és esetkonferenciák (az idei évben hetente több alkalommal)
- jelzőrendszeri szakmaközi tanácskozások (évente legalább 6 alkalommal)

A veszélyeztettség megszüntetése érdekében feladatunk

Ebben a tevékenységekörben elsődlegesen korrekatív feladatot látnak el a Központ családsegítő munkatársai szociális segítő tevékenység/*család gondozás* keretében. A család gondozási munka feladatai: a családok összetartó erejének megőrzése, támogatása és az átmenetileg sérült vagy hiányzó családi funkciók helyreállításának elősegítése. A családok gondozása, segítése a családsegítők részéről tervezett, komplex tevékenység, melynek egyik legfontosabb módszere a segítő beszélgetés.

A családsegítő feladatai a veszélyeztettség megszüntetésére irányulóan:

- Család gondozás a családban jelentkező diszharmóniák, zavarok ellensúlyozására.
- Családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen válás, gyermekelhelyezés és kapcsolattartás esetében.
- Amennyiben a gyermek veszélyeztettségét a gyermek, illetve szülőjének vagy más hozzátartozójának egészségi állapota vagy fogyatékosága okozza, a szükséges egészségügyi vagy gyógypedagógia ellátás, beavatkozás kezdeményezése.
- Amennyiben a kialakult veszélyeztettség az önkéntesen igénybe vehető gyermekjóléti alapellátások útján nem szüntethető meg, a családsegítő kezdeményezi esetenként az útján a gyermek védelembe vételét, vagy más gyermekvédelmi hatósági eljárás megindítását.

A Család- és Gyermekjóléti Központ gyermekvédelmi hatósági intézkedésekhez, tevékenységekhez kapcsolódó feladatai, melyeket a gyermekvédelmi és speciális szolgáltatásokat ellátó munkacsoport lát el

A veszélyeztetettség megszüntetése érdekében feladatunk

- Amennyiben a kialakult veszélyeztetettség az önkéntesen igénybe vehető gyermekjóléti alapellátások útján nem szüntethető meg, a családsegítő kezdeményezésére az *esetmenedzser tesz javaslatot a védelembé vételi eljárásra* - mely hatósági intézkedéssel a gyámhatóság kötelezi a családot a veszélyeztető tényező megszüntetésére, valamint az esetmenedzserrel való együttműködésre. A javaslat elkészítését – mely tartalmazza a kirendelendő esetmenedzser személyét is – megelőzően esetkonferenciát kezdeményezünk az érintett szakemberek bevonásával.
- A védelembé vételi határozat jogerőre emelkedését követően 15 napon belül az *esetmenedzser a család bevonásával* elkészíti a gondozási-nevelési tervet, mely tartalmazza az együttműködési kötelezettség feltételeit, elemeit.
- Eredményes védelembé vétel esetén az *esetmenedzser* javaslatot tesz a védelembé vétel megszüntetésére.
- Amennyiben a védelembé vétel nem vezet eredményre vagy a gyermek azonnali elhelyezése válik indokolttá, akkor a esetmenedzser javaslatot készít a gyermek *családjából történő kiemelésére*, leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására.

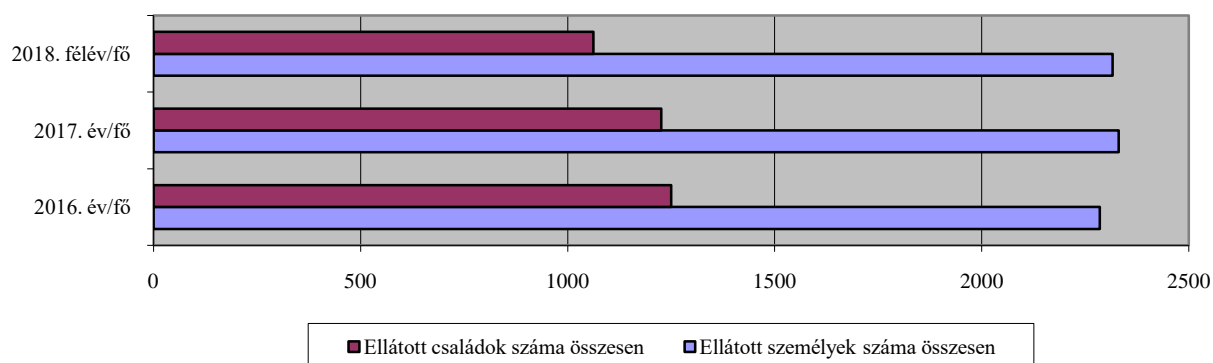
A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében esetmenedzser által végzendő feladatunk

- családgondozás biztosítása – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézmény családgondozójával együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához a gyámhivatal által elfogadott egyéni elhelyezési terv alapján. Ennek keretében az esetmenedzser felkeresi a gyermeket a gondozási helyén, rendszeres kapcsolatot tart a családgondozóval, véleményezi az eltávozások lehetőségét,
- szülő és gyermek kapcsolatának harmonizálása, folyamatos kapcsolattartásuk segítése, ennek keretében tájékoztatja a szülőt a kapcsolattartás fontosságáról, felhívja figyelmét a mulasztás következményeire,
- szülők nevelési, gondozási és háztartásszervezési ismeretekkel való ellátása, külső szakember bevonásával pl.: pszichológus, védőnő stb.
- gyermek családban történő neveléséhez, kapcsolattartáshoz szükséges szociális és egyéb ellátásokhoz való hozzájutás valamint ügyeik intézéséhez segítségnyújtás,
- szükség esetén segítségnyújtás az önálló életvitel kialakításához – továbbtanulás, munkavállalás elősegítése,
- tanácsadás a munkahelyi, partnerkapcsolati és esetleges konfliktushelyzetek megoldásához pl.: jogász, pszichológus, terapeuta bevonásával.

A Család- és Gyermekjóléti Központ működését jellemző legfontosabb szám adatok alapellátás keretében ellátottak esetében

**Alapellátás keretében ellátottak statisztikai adatai az értékelte időszak végén
(2018. december 31.)/ nem halmozott adat**

Ellátottak száma	2016. év/fő	2017. év/fő	2018. év/fő
Ellátott személyek száma összesen	2285	2331	2316
Ellátott családok száma összesen	1250	1226	1062

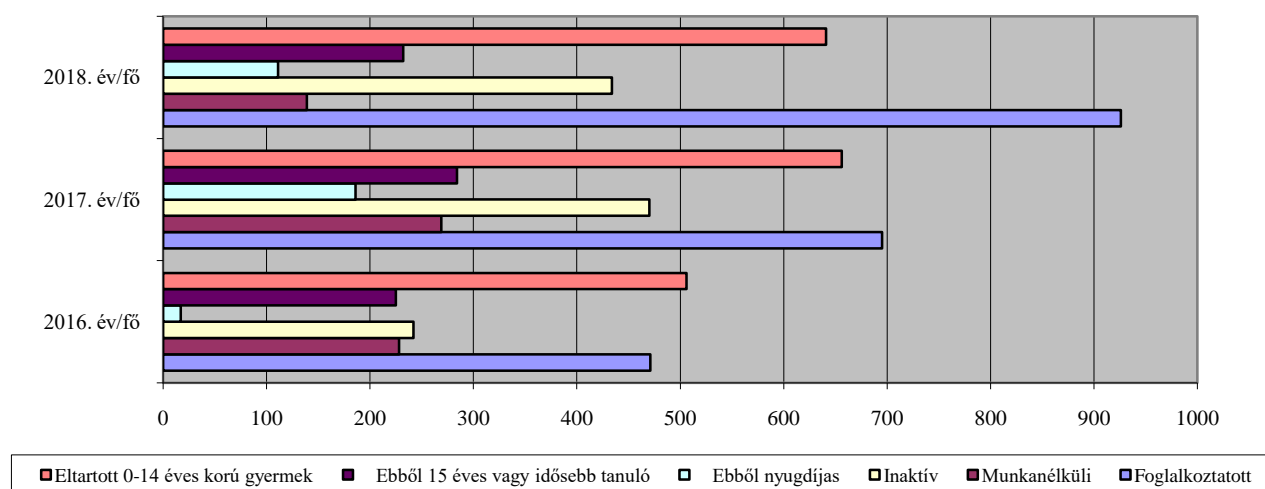

Ellátási forma	2016. év/fő	2017. év/fő	2018. év/fő
Egyszeri tanácsadásban részesült felnőttek száma	424	258	176
Egyszeri tanácsadásban részesült gyermekek száma	20	13	7
Egyszeri tanácsadásban részesültek családjainak száma	285	152	123

Ellátási forma	2016. év/fő	2017. év/fő	2018. év/fő
Együtműködési megállapodás alapján gondozott gyermekek száma	695	939	906
Együtműködési megállapodás alapján gondozott felnőttek száma	752	1151	1234
Együtműködési megállapodás alapján gondozottak családjainak száma	551	1074	939

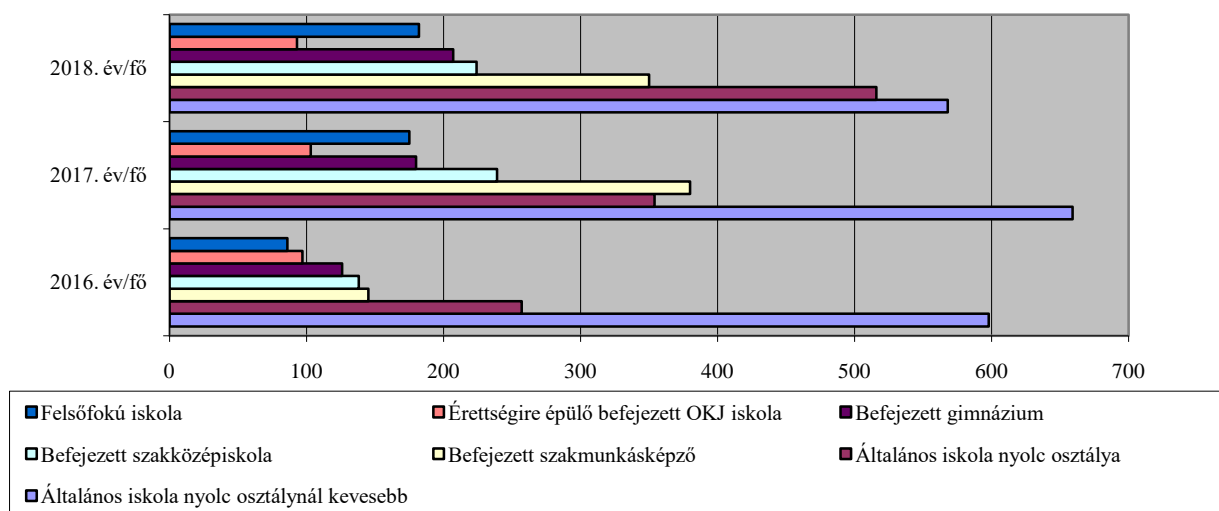
A szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján igénybe vevő személyek száma gazdasági aktivitás szerint az értékel időszak végén (2018. december 31.)

Gazdasági aktivitás	2016. év/fő	2017. év/fő	2018. év/fő
Foglalkoztatott	471	695	926
Munkanélküli	228	269	139
Inaktív	242	470	434
Ebből nyugdíjas	17	186	111
Ebből 15 éves vagy idősebb tanuló	225	284	232
Eltartott 0-14 éves korú gyermek	506	656	641
Összesen	1447	2090	2140

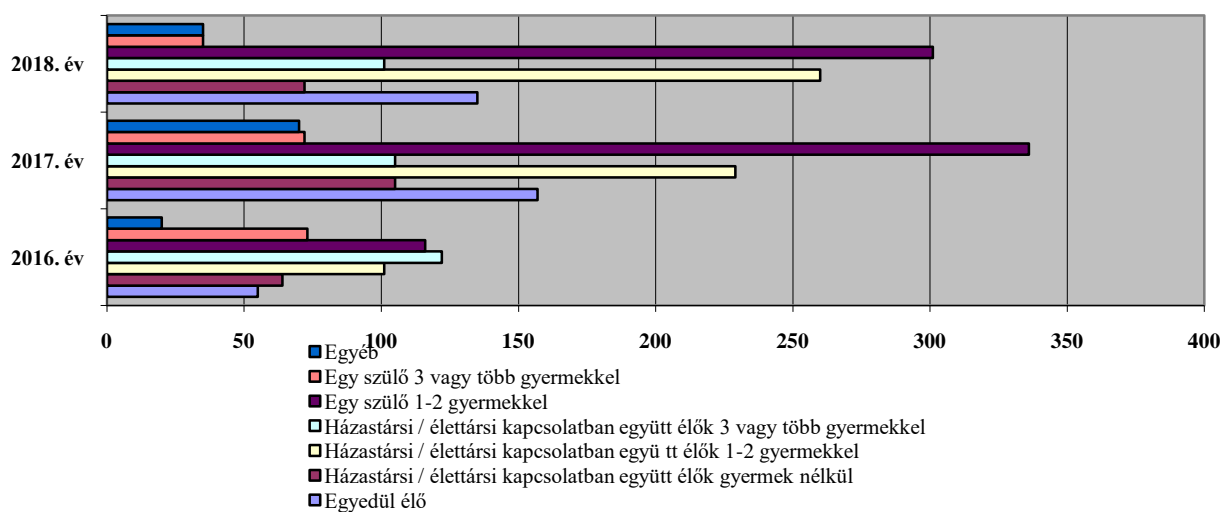
A szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján igénybe vevő személyek száma legmagasabb iskolai végzettség szerint az értékel időszak végén (2018. december 31.)

Legmagasabb iskolai végzettség	2016. év/fő	2017. év/fő	2018. év/fő
Általános iskola nyolc osztálynál kevesebb	598	659	568
Általános iskola nyolc osztálya	257	354	516
Befejezett szakmunkásképző	145	380	350
Befejezett szakközépiskola	138	239	224
Befejezett gimnázium	126	180	207
Érettségire épülő befejezett OKJ iskola	97	103	93
Felsőfokú iskola	86	175	182
Összesen	1447	2090	2140

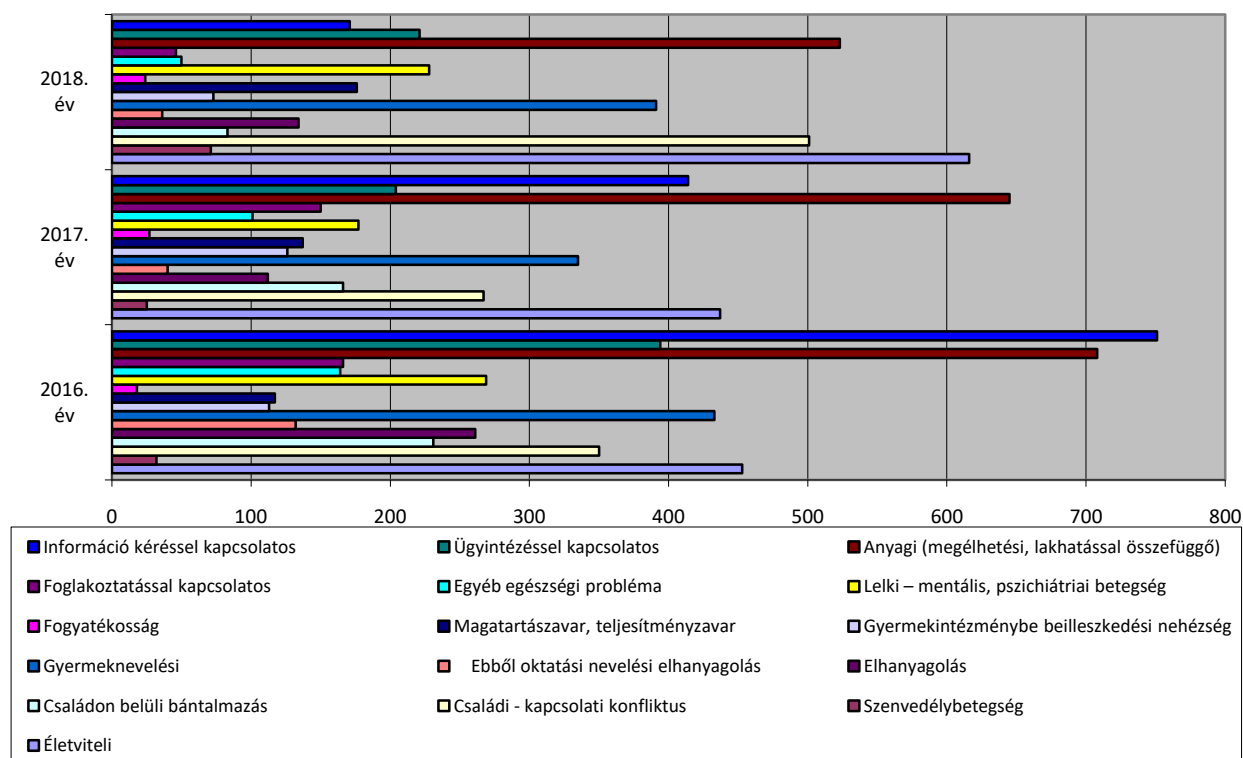
A szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján igénybe vevő családok száma a család összetétele szerint az értékelt időszak végén (2018. december 31.)

Család összetétele	2016. év	2017. év	2018. év
Egyedül élő	55	157	135
Házastársi / élettársi kapcsolatban együtt élők gyermek nélkül	64	105	72
Házastársi / élettársi kapcsolatban együtt élők 1-2 gyermekkel	101	229	260
Házastársi / élettársi kapcsolatban együtt élők 3 vagy több gyermekkel	122	105	101
Egy szülő 1-2 gyermekkel	116	336	301
Egy szülő 3 vagy több gyermekkel	73	72	35
Egyéb	20	70	35
Összesen	551	1074	939

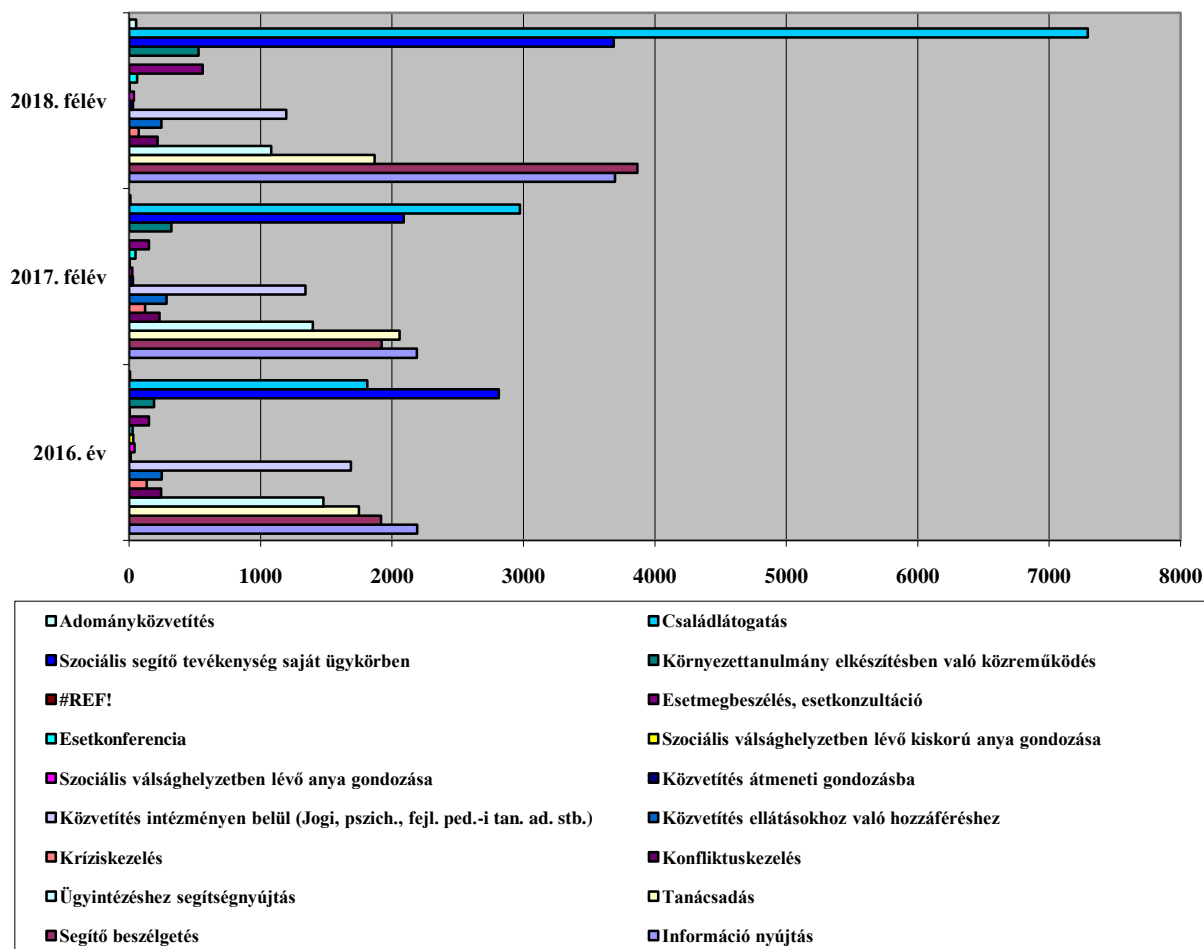
A szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján igénybe vevő személyek száma a problémák halmozott száma szerint az értékelte időszak végén (2018. december 31.)

Probléma típusa	2016. év	2017. év	2018. év
Életviteli	453	437	616
Szenvedélybetegség	32	25	71
Családi - kapcsolati konfliktus	350	267	501
Családon belüli bántalmazás	231	166	83
Elhanyagolás	261	112	134
Ebből oktatási nevelési elhanyagolás	132	40	36
Gyermeknevelési	433	335	391
Gyermekintézménybe beilleszkedési nehézség	113	126	73
Magatartászavar, teljesítményzavar	117	137	176
Fogyatékoság	18	27	24
Lelki – mentális, pszichiátriai betegség	269	177	228
Egyéb egészségi probléma	164	101	50
Foglakoztatással kapcsolatos	166	150	46
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	708	645	523
Ügyintézésrel kapcsolatos	394	204	221
Információ kéréssel kapcsolatos	751	414	171
Összesen	4428	3298	3308

**Szakmai tevékenységek adatai az értékelte időszak végén (2018. december 31.)
halmozott adat**

Szakmai tevékenységek	2016. év	2017. év	2018. év
Információ nyújtás	2192	2189	3698
Segítő beszélgetés	1917	1921	3868
Tanácsadás	1749	2059	1867
Ügyintézéshez segítségnyújtás	1479	1399	1081
Konfliktuskezelés	244	231	217
Kríziskezelés	135	122	72
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez	248	286	246
Közvetítés intézményen belül (Jogi, pszich., fejl. ped.-i tan. ad. stb.)	1687	1342	1195
Közvetítés átmeneti gondozásba	11	29	30
Szociális válsághelyzetben lévő anya gondozása	42	24	36
Szociális válsághelyzetben lévő kiskorú anya gondozása	31	5	6
Esetkonferencia	27	48	61
Esetmegbeszélés, esetkonzultáció	151	152	561
Környezettanulmány elkészítésben való közreműködés	191	321	529
Szociális segítő tevékenység saját ügykörben	2814	2090	3687
Családlátogatás	1812	2974	7294
Adományközvetítés	8	10	54
Összesen	14744	15202	24502

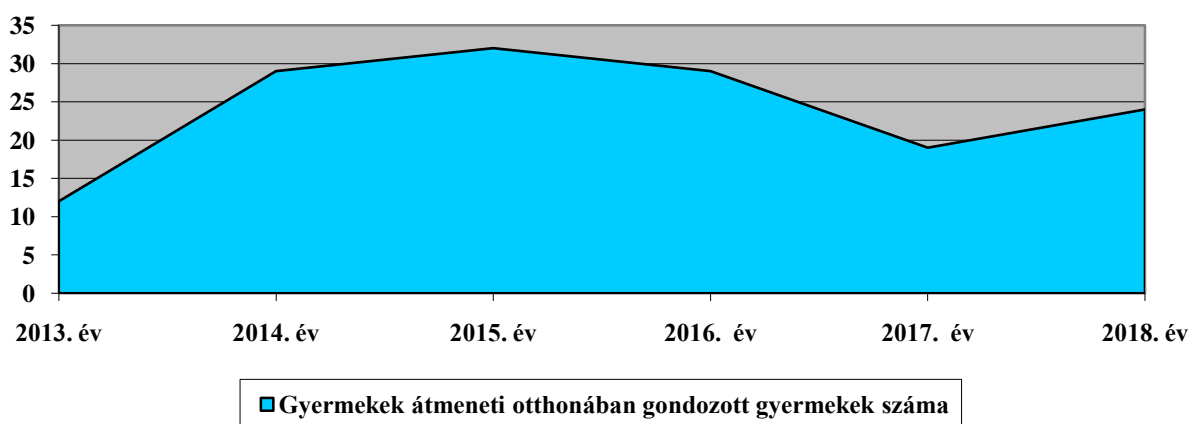

Átmeneti gondozásban részesülő gyermekek és családjaik száma (2018. december 31.)

Megnevezés	2016. év/fő	2017. év/fő	2018. év/fő
Érintett gyermek	45	89	62
Ebből védelembe vett	10	15	4
Érintett családok	19	34	37

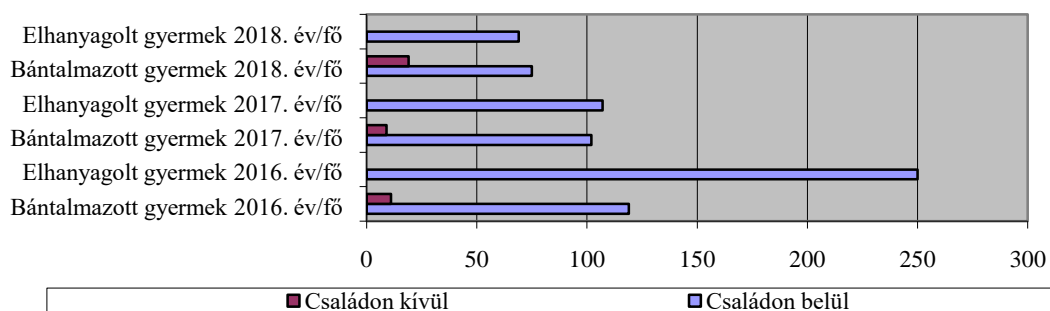
Az „Aranyhíd” Gyermek Átmeneti Otthonában átmeneti gondozásba került gyermekek száma az adott években

	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év
Gyermekek átmeneti otthonában gondozott gyermekek száma	12	29	32	29	19	24

Hatósági ügyben nem érintett bántalmazott és elhanyagolt kiskorúak (2018. december 31.)

Megnevezés	Bántalmazott gyermek 2016. év/fő	Elhanyagolt gyermek 2016. év/fő	Bántalmazott gyermek 2017. év/fő	Elhanyagolt gyermek 2017. év/fő	Bántalmazott gyermek 2018. év/fő	Elhanyagolt gyermek 2018. év/fő
Családon belül	119	250	102	107	75	69
Családon kívül	11		9		19	
Összesen	130	250	111	107	94	69

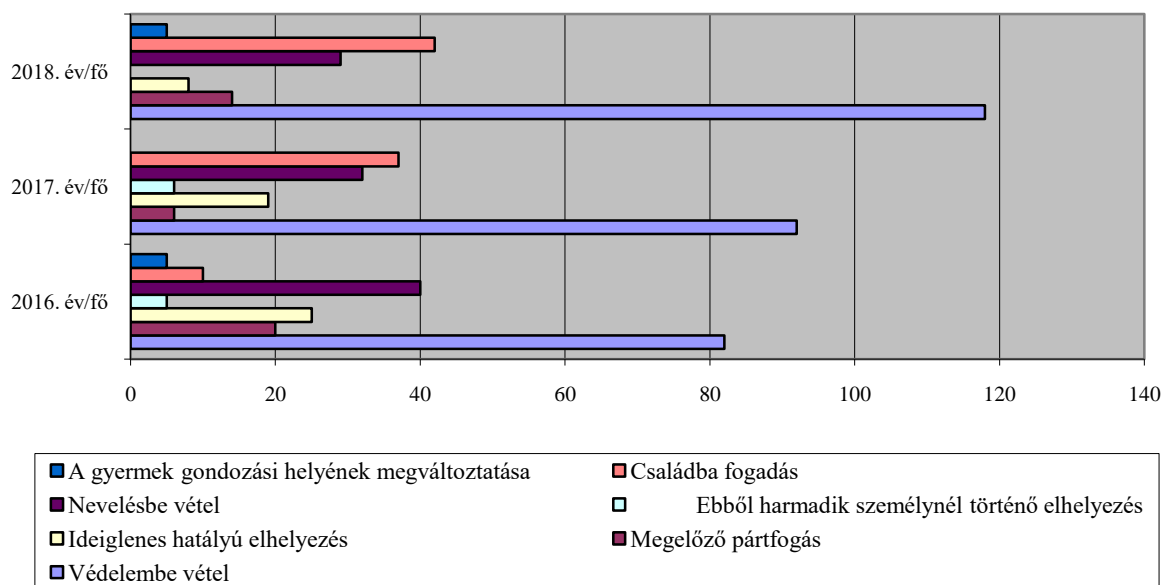
A Család- és Gyermekjóléti Központ működését jellemző legfontosabb szám adatok hatósági eljárás keretében ellátottak esetében

Jogerős hatósági intézkedésben érintett, esetmenedzseri tevékenységet igénybe vevő személyek száma (2018. december 31.)

Igénybevétel módja	2016. év/fő	2017. év/fő	2018. év/fő
Egyszeri alkalommal	103	0	0
Rendszeresen	840	705	791
Összesen	943	705	791

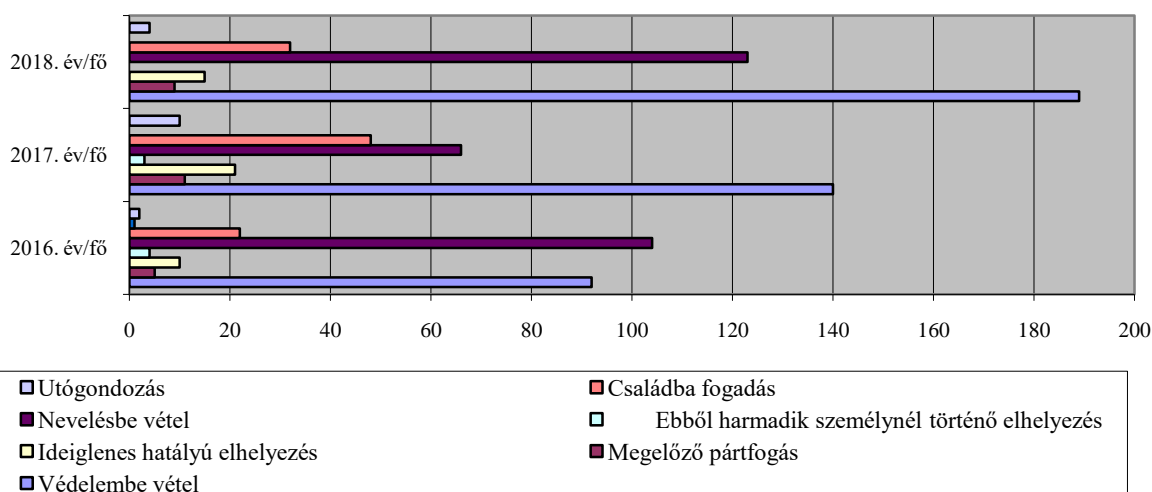
Hatósági intézkedésre tett javaslatok száma (2018. december 31.)

Hatósági intézkedés	2016. év/fő	2017. év/fő	2018. év/fő
Védelembe vétel	82	92	118
Megelőző pártfogás	20	6	14
Ideiglenes hatályú elhelyezés	25	19	8
Ebből harmadik személynél történő elhelyezés	5	6	0
Nevelésbe vétel	40	32	29
Családba fogadás	10	37	42
A gyermek gondozási helyének megváltoztatása	5	0	5
Összesen	182	186	216

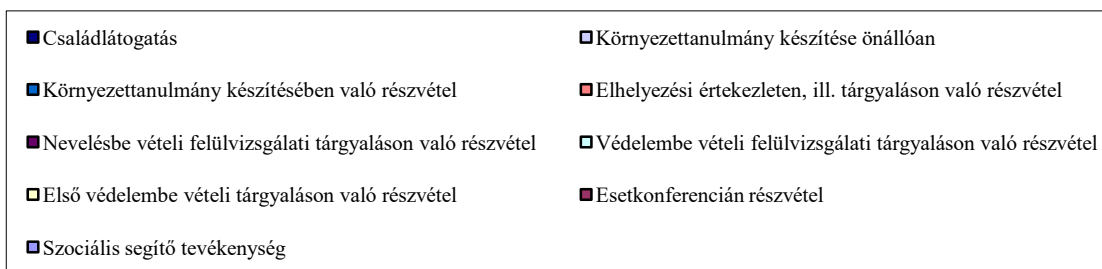
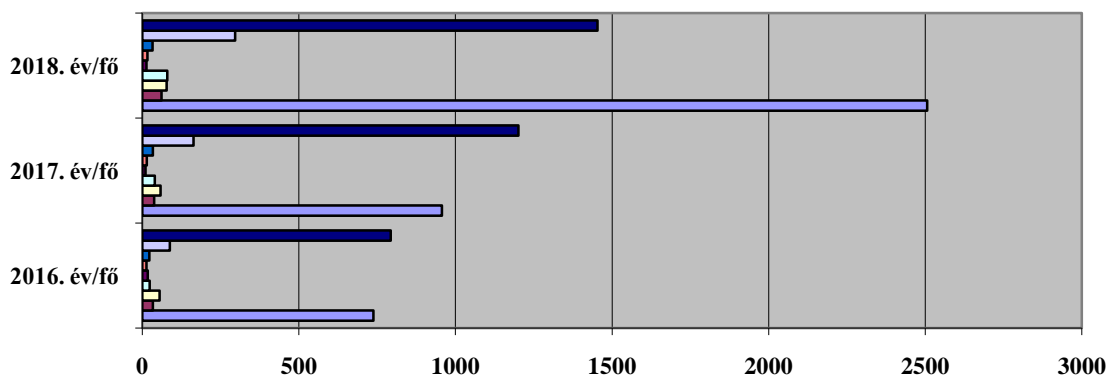
Jogerős hatósági határozattal érintett kiskorúak száma (2018. december 31.)

Hatósági intézkedés	2016. év/fő	2017. év/fő	2018. év/fő
Védelembe vétel	92	140	189
Megelőző pártfogás	5	11	9
Ideiglenes hatályú elhelyezés	10	21	15
Ebből harmadik személynél történő elhelyezés	4	3	0
Nevelésbe vétel	104	66	123
Családba fogadás	22	48	32
Utógondozás	2	10	4
Összesen	240	296	290

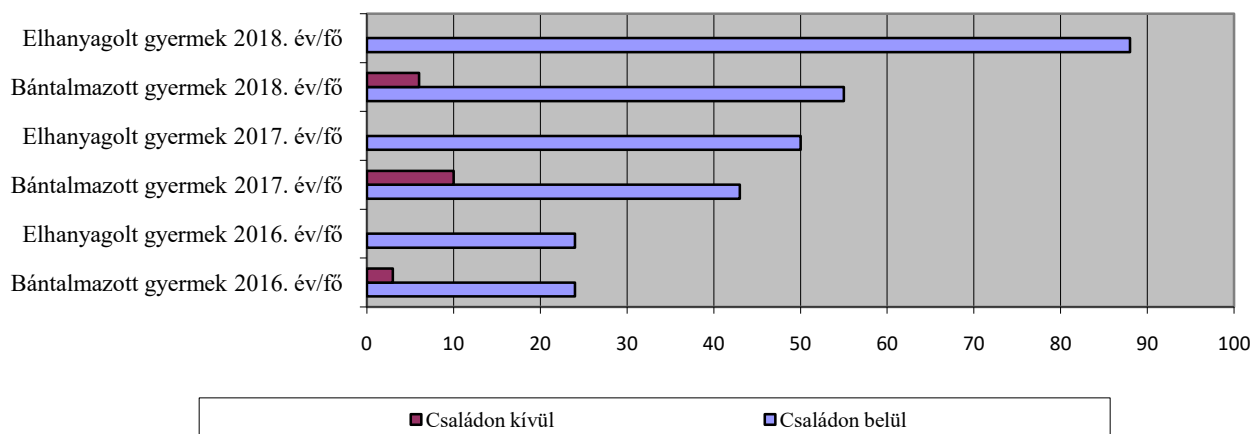
Hatósági intézkedéshez kapcsolódó tevékenységek száma (2018. december 31.)

Tevékenység	2016. év/fő	2017. év/fő	2018. év/fő
Szociális segítő tevékenység	738	957	2506
Esetkonferencián részvétel	34	38	61
Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	55	58	78
Védelembe vételi felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel	24	40	80
Nevelésbe vételi felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel	17	10	13
Elhelyezési értekezleten, ill. tárgyaláson való részvétel	13	14	16
Környezettanulmány készítésében való részvétel	22	34	33
Környezettanulmány készítése önállóan	88	164	296
Családlátogatás	793	1201	1453
Összesen	1784	2516	4536

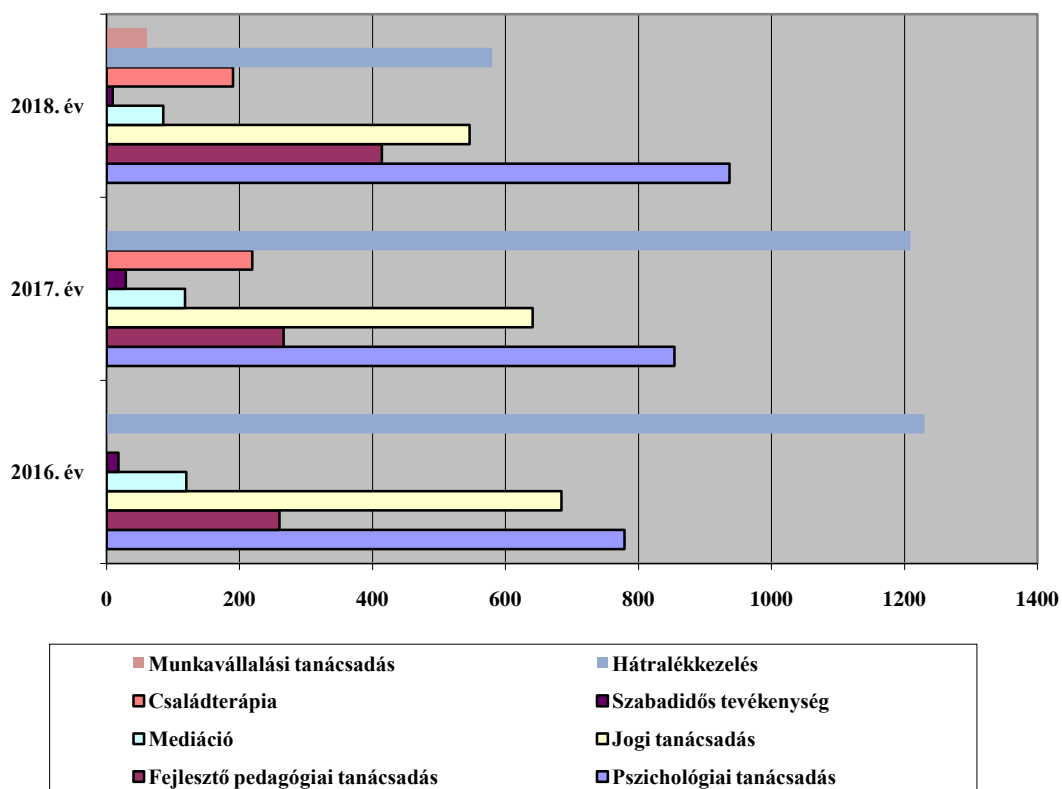
Hatósági ügyben érintett bántalmazott és elhanyagolt kiskorúak száma

Megnevezés	Bántalmazott gyermek 2016. év/fő	Elhanyagolt gyermek 2016. év/fő	Bántalmazott gyermek 2017. év/fő	Elhanyagolt gyermek 2017. év/fő	Bántalmazott gyermek 2018. félév/fő	Elhanyagolt gyermek 2018. év/fő
Családon belül	24	24	43	50	55	88
Családon kívül	3		10		6	
Összesen	27	24	53	50	61	88

Speciális szolgáltatások keretein belül végzett tevékenységek száma a Család- és Gyermekjóléti Központ munkájában (halmozott adat)

Intézkedések és tevékenységek tartalma	2016. év	2017. év	2018. év
Pszichológiai tanácsadás	779	854	937
Fejlesztő pedagógiai tanácsadás	260	266	414
Jogi tanácsadás	684	641	546
Mediáció	120	118	85
Szabadidős tevékenység	18	29	9
Családterápia	0	219	190
Hátralékkezelés	1230	1209	580
Munkavállalási tanácsadás	0	0	60

Hátralékkezelő csoport tevékenysége és forgalmi adatai

Intézményünkben speciális szolgáltatásként önálló munkacsoportban tizenhatodik éve működik az Adósságkezelő Munkacsoport a IV. kerületben élő, háztartási díjtarozással küzdő, vagy az eladósodás szélére került családok és egyének segítésére, gondozására.

Tevékenységi köreik

Tanácsadás

A hozzájuk forduló kliensek itt kaphatnak tájékoztatást a tartozások rendezésének lehetőségeiről, a rendelkezésre álló és igényelhető támogatási formákról, külső forrásokról.

Nyilvántartják, és közvetítik azokat az információkat, amelyek a főváros IV. kerületében élő lakosokat megilletik (szemét-, távhő-, gáz-, víz- csatornadíj, áram- és közös költség-, lakbér-támogatások). Ugyancsak folyamatos tájékoztatást adnak a kerületben elérhető helyi támogatási lehetőségekről (települési támogatások, segélyezési formák). Folyamatos napi élő kapcsolatot tartanak fenn azokkal a közüzemi szolgáltatókkal, akikkel ügyfeleik kapcsolatba kerülnek: Főtáv Zrt., Díjhátralék Kezelő Zrt., Díjbeszedő Faktorház Zrt., Díjbeszedő Zrt., Újpesti Vagyonkezelő Zrt., Fővárosi Gázművek Zrt., ELMŰ Nyrt.

Hátralékkezelés

A háztartási adósságokat felhalmozó, velük önként együttműködő családokkal közösen feltérképezik anyagi helyzetüket, felkutatják a rendelkezésre álló anyagi erőforrásokat (ha vannak ilyenek), szükség szerint átstrukturálják kiadásaikat, megállapítják a kliens törlesztési kapacitását.

A megállapítottak alapján adósságrendezési terv, együttműködési megállapodás készül, és a lehetséges rendelkezésre álló külső erőforrások (önkormányzati, alapítványi támogatások) bevonásával ennek alapján kezdődik el az adósságkezelés folyamata.

Az adósságrendezés időtartama alatt az ügyfelekkel folyamatos kapcsolatot tartunk, a visszafizetés folyamatát nyomon követik (befizetési csekkek figyelemmel kísérése, esetleges átütemezések).

Az ezen időtartam alatt felmerülő problémák megoldásában egyéni segítséget nyújtanak, szükség esetén közvetítenek a részletfizetések átütemezésében.

Hálózat Alapítvánnyal kapcsolatos ügyintézés

A rezsihátralékok rendezését 1996. óta folyamatosan segítik a **Hálózat a Budapesti Díjhátralékosokért Alapítványhoz** benyújtott pályázatokkal.

Az Alapítvány többféle segítséget kínál a tartozások rendezéséhez: hátralékkiegyenlítő támogatás útján 30-90% támogatás szerezhető meg távhő-, víz-, csatorna-, szemétdíj-hátralékok visszafizetéséhez. A támogatás feltétele, hogy a hátralék fennmaradó részét az ügyfeleknek egy összegben, vagy részletfizetési megállapodás szerint rendezni kell.

Jelenleg az említett támogatási kérelmek minden fajtáját kizárólag az Újpest Önkormányzatának Szociális Intézménye Család- és Gyermekejóléti Központján keresztül lehet benyújtani, melyhez az intézmény családsegítőjének írásos javaslata szükséges. Ezt a munkát is a munkacsoport végzi.

2018. első félévében a **Hálózat Alapítványhoz 73 kérelmet** továbbítottak, ebből **68** főnek ítélték meg a támogatást, **11** pályázat elbírálása folyamatban van.

2018. első félévében az adható támogatás maximális összege 300.000 Ft. Az elmúlt időszakban a legmagasabb összegű, 300.000 Ft-os támogatást **24** kérelmező kapta meg.

A kimutatott összes tartozás	19.687.256 Ft
Egy családra eső átlagos tartozás	289.518 Ft
Kért támogatás	11.785.235 Ft
Megítélt támogatás	9.234.556 Ft

Az alapítványi támogatásokkal kapcsolatos munkájuk része az is, hogy a kedvezően elbírált kérelmekhez kapcsolódó kötelezően előírt önrész részletbefizetéseit minden ügyfelüknél folyamatosan nyomon követik, az igazolásokat az Alapítvány számára eljuttatják.

Az alapítványi átutaláshoz szükséges önrész teljes, vagy részleges befizetését **524** alkalommal igazolták ügyfeleik ebben a félévben.

Hátralékkezelési támogatás

A Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzatának hátralékkezelési szolgáltatását, jelenleg - a helyi rendeletben foglaltak alapján - Intézményünk által készített környeztanulmány és javaslat benyújtásával lehet igénybe venni.

Az adósságkezelő családsegítők feladata ezzel kapcsolatosan:

- Környeztanulmány készítése az ügyfél lakásán, az adós törlesztési képességének megállapítása, adósságkezelési terv elkészítése, javaslattétel a Szociális Osztály számára a támogatás igénybeviteléhez.
- Kedvező elbírálás esetén az ügyféllel kötött együttműködési megállapodás alapján a hátralékkezelési folyamat nyomon követése, havi aktuális számlák befizetésének ellenőrzése, az ismételt eladósodás megakadályozása.
- Az együttműködési megállapodástól való eltérés esetén a Szociális Osztályt tájékoztatása, amely dönt a támogatás további folyósításáról vagy visszavonásáról.

A tárgyidőszakban **27 új** ügyfélnek ítélték meg hátralékkezelési támogatást **6.235.687 Ft összegben**.

A támogatás folyósításához szükséges, adós által befizetendő önrész **2.834.785 Ft**.

A kérelmezők összes tartozása: **10.587.542 Ft**. (egy főre eső tartozás: **392.131 Ft**).

3 új kérelemhez kapcsolódó javaslatot és környeztanulmányt készítettek, ezek elbírálása jelenleg folyamatban van.

Statisztikai adatok az utcai és lakótelepi szociális munkában

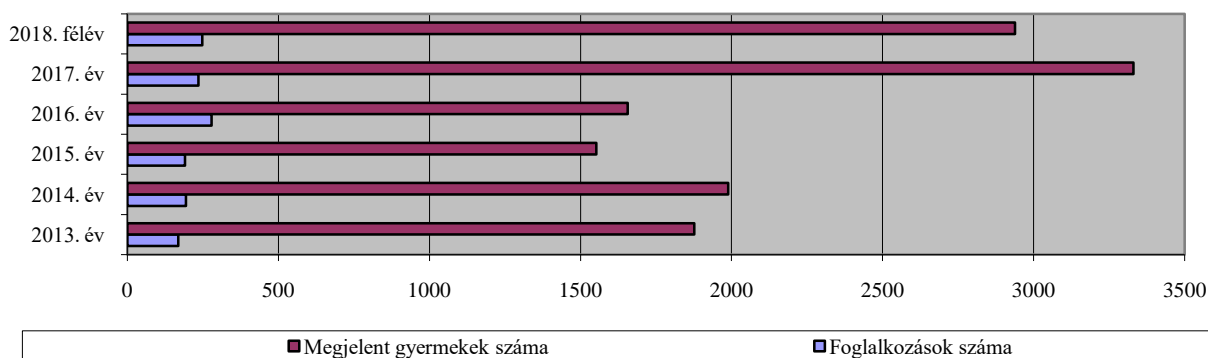
A 2018. évet három utcai és lakótelepi szociális munkás kollégával kezdtük meg. A Rózsa u. 8. szám alatti telephelyen folytatnak klubfoglalkozásokat heti rendszerességgel a hét 3 munkanapján (hétfőtől szerdáig). Hetente egy alkalommal utcáznak, valamint rászoruló gyermekeket korrepetálnak. Szervezett program klubon kívül 7 alkalommal voltak, melyeken összesen **51** gyermek vett részt. Az utcai és lakótelepi szociális munkások 2018-ben **478** gyermekkel kerültek kapcsolatba. **Ebből klubfoglalkozások keretében 243 fővel.** Kéthetente csütörtökön „utcáztak” a kollégák. Ilyenkor az utcán csellengő gyerekeket igyekeznek felkutatni, s számukra értelmes szabadidő eltöltési alternatívát felajánlani. **Utcázás során elért gyermekek száma 235 fő.**

Kéthetente csütörtökönként (váltásban az „utcázással”) igény szerint gyermekek korrepetálását, pótvizsgára, osztályozó vizsgára való felkészítését is ellátják (korrepetálásban részesült **54** alkalommal összesen **128** gyermek).

Idén egy nyári tábor szervezésére vállalkozik Intézményünk. A tábor tervezett időpontja 2018. július 29-től augusztus 3-ig. A tábor az önkormányzat és immár ötödik éve a Tiszta Formák Alapítvány pályázati támogatásának köszönhetően valósulhat meg.

Klubfoglalkozáson megjelent gyermekek száma (halmozott adat)

	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. félév
Foglalkozások száma	169	194	191	279	235	364
Megjelent gyermekek száma	1877	1989	1552	1656	3330	2938

Kapcsolattartási ügyelet

A kapcsolatügyeletet igénybe vevő személyek száma 2018. évbe: **21**fő.

A szolgáltatásnyújtásban résztvevő munkatársak száma: **5** fő.

Szakmai tevékenység halmozott száma: **42** alkalom.

Készenléti Szolgálat

2018. évben érkezett krízishívások száma: **7** db.

Egy családgondozóra éves szinten átlagosan 3-4 hét készenléti szolgálat jut.

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység beindítása

Család- és Gyermekjóléti Központunk a szolgáltatás beindítása érdekében 2018. tavaszán megtette az előkészületeket. Májusban egyeztetésen vettünk részt az Észak-Budapest Tankerületi Központ Kihelyezett Irodájának vezetőjével. A megbeszéltek szerint május végén megküldésre került részükre az együttműködési megállapodások tervezete, melyekre 2018. novemberig érdemi válasz nem érkezett. Tekintettel arra, hogy a Tankerületi Központ a megállapodást csak november közepén írta alá, a kerületben működő iskolák számára csak ezt követően kerülhettek kiküldésre a megállapodások. A kerületi iskoláktól az aláírt megállapodások így csak 2018 év végére érkeztek vissza.

Ennek ellenére az óvodai és iskolai szociális segítő kollégák a szakmai ajánlásnak megfelelően az igényfelméréseket kérdőíves formában kiküldték, majd értékelték. A munkafolyamatokat, munkaformákat kidolgozták, a tájékoztatáshoz szükséges szóróanyagokat (pedagógusok, szülők, gyermekek részére) elkészítették, valamint tájékoztató értekezletet szerveztek az érintett intézmények vezetői számára.

Az intézményekben történő személyes megjelenés 2019. januártól tud megvalósulni.

Ellenőrzések, a működés törvényessége

- 2015. decemberében NRSZH ellenőrzés történt Intézményünkben, melyvizsgálatról a végzést 2017. februárjában kaptuk meg. Az abban tett észrevételekre, hiányosságokra az Intézmény a korrigáló intézkedéseket megtette.
- Budapest Főváros Kormányhivatala célvizsgálat keretében ellenőrizte Központunk személyi feltételeit 2016. június és október hónapban.
- 2017. januárban ISO külső audit keretén belül ellenőrizték Központunkat. A szakmai tevékenységet rendben találták.
- 2017. októberben ISO belső audit keretén belül ellenőrizték Központunkat.
- 2017. június – augusztus hónapban Budapest Főváros Kormányhivatala tartott ellenőrzést és célvizsgálatot intézményünkénél, melynek eredményéről jegyzőkönyvi tájékoztatás 2017. december 31-ig nem érkezett.
- 2018. januárban ISO külső audit keretén belül ellenőrizték Központunkat. A szakmai tevékenységet rendben találták.

Továbbképzések

A 2018-es év képzési tervben megjelölt személyek közül 11 fő vett részt továbbképzésen.

Szabadságolások rendje

A 2018. évi szabadságos tervhez képest apróbb eltérések vannak a kivett szabadságolások terén. Ennek oka a létszámhiány, mely időnként indokolja a tervezett szabadságok kivételének módosítását. Ennek ellenére mindenki számára kiadható volt az éves rendes szabadsága.

Hallgatók fogadása szakmai gyakorlatra

Intézményünk nyitott arra, hogy szociális szakirányú (közép vagy felsőfokú) képzésben részesülő hallgatókat fogadjon. A 2018-as évben egy hallgatót fogadtunk 120 órás szakmai gyakorlatra.

A Család- és Gyermekjóléti Központ partnerkapcsolatai

A Család- és Gyermekjóléti Központ rendszeres kapcsolatot tart fenn az Újpesten, valamint más kerületekben működő egészségügyi szolgáltatást nyújtókkal, így különösen a védőnői szolgálattal, a házi orvosokkal, a házi gyermekorvosokkal, a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatókkal, így különösen a családsegítő szolgálattal, a családok átmeneti otthonaival, az „Aranyhíd” Gyermek Átmeneti Otthonával, a köznevelési intézményekkel, így különösen a nevelési-oktatási intézményekkel, a nevelési tanácsadóval; hatósági intézményekkel, a gyámhatósággal, a kerületi Önkormányzat Szociális és Lakás Osztályával, a rendőrséggel, az ügyészséggel, a bírósággal, a pártfogó felügyelői szolgálattal.

A Család- és Gyermekjóléti Központ alkalmi kapcsolatot tart fenn a munkaügyi hatósággal; az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetekkel, a menekülteket befogadó állomásokkal, a menekültek átmeneti szállásaival, a társadalmi és civil szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés jónak mondható, mely folyamatos fejlődést mutat. A jelzőrendszeren belüli munka összességében javult az elmúlt években. A gyermekvédelmi felelősök szerepe az óvodákban megerősödött, míg az iskolákban gyengülő tendenciát mutat.

Szakmai programok, együttműködések

- 2018. évben 6 alkalom valósult meg jelzőrendszeri tanácskozás, szakmaközi megbeszélés.
- A jogszabály által előírt februári éves jelzőrendszeri konferenciát sikeresen megtartottuk.
- Módszertani megbeszélés, illetve szakmai konferencia 2018-ben összesen 21 alkalommal volt.

A jelzőrendszeri tanácskozásokon a közös munkával kapcsolatos problémákat, nehézségeket, kérdéseket, törvényi változásokat kerülnek megbeszélésre, valamint a jelzőrendszer működését, információbővítését elősegítő szakemberek meghívására és előadására került sor. Emellett rendszeresen megtartásra kerülnek a jelzőrendszer különböző, konkrét esetben érintett tagjaival esetmegbeszélések és esetkonferenciák.

Az eredményes családgondozást nehezítő tényezők:

- Elhúzódó gyámhatósági ügyintézesek
- a Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálatok leterheltsége miatt elhúzódó szakértések és helyezési tanácskozások, valamint a befogadó otthonok férőhely hiánya miatt hosszú idő elteltével (esetenként 6-8 hónap, kirívó esetben 1,5 év) realizálódó gyermekelhelyezések

Mindezek nehezítik a gondozási folyamatban történő eredmények elérését. Folyamatos problémát jelent, hogy a fent említett szervek a családot adott esetben évek óta gondozó, velük együttműködő, őket megsegítő különböző szakemberek (családsegítő, esetmenedzser, pszichológus, pedagógus, védőnő stb.) meglátásait, szakmai véleményét figyelmen kívül hagyják, ezzel aláásva hitelességüket, szakmai tekintélyüket a gondozott családok körében.

A Család- és Gyermekjóléti Központ működését érintő társadalmi változások:

Az elmúlt 2 évben szinte valamennyi gondozott családnál továbbra is érzékelhetőek voltak a gazdasági válság utóhatásai, valamint az átváltatlan devizahitelek okozta anyagi gondok, megélhetési problémák, kritikusabb esetekben a lakás/lakhatás elvesztése(kilakoltatás), a családok kilátástalan helyzetbe kerülése. Ennek következtében növekedtek a családokon belüli

működési zavarok, melyek elsősorban anyagi és lakhatási, életvezetési és gyermeknevelési problémákban, a családi – kapcsolati konfliktusok gyakoriságának megnövekedésében, valamint a gyermeknél tapasztalható pszichés-, magatartás-, teljesítmény- és beilleszkedési zavarokban nyilvánulnak meg.

Nagy problémát jelentenek azok az esetek, ahol családi – kapcsolati konfliktusok tapasztalhatók (pl.: a szülők megromlott, rossz kapcsolata, egymás közötti harca válás előtt, alatt vagy után). Mindezek súlyosan veszélyeztetik a gyermek egészséges érzelmi és erkölcsi fejlődését, bizonytalanságot, zavart (pl.: lojalitás konfliktust, pszichés és szomatikus tüneteket) okozva a gyermekek mindennapi életében. A kialakult problémák, hibás működési mechanizmusok megsegítésére Intézményünkönél családterápiás, mediációs szolgáltatások, valamint jogi, pszichológiai és fejlesztőpedagógiai tanácsadások működnek.

A korábbi évekhez viszonyítva fokozatosan nőtt azon esetek száma, ahol a jelzések családon belüli konfliktusról szóltak. A gyermekkorúak sérelmére elkövetett családon belüli bántalmazások száma stagnáló tendenciát mutat. Mindemellett elmondható, hogy az elkövetett bántalmazások súlyossága miatt emelkedett a hatósági ügyben érintett bántalmazott kiskorúak száma.

Sok esetben tapasztalható, hogy a szülők szülői kompetenciája gyermekeik vonatkozásában nem alakult ki, vagy hibás mintákkal terhelt. Gyakran tehetetlenek az életkori sajátosságokból fakadó problémákkal szemben is. Ez a tehetetlenség frusztrációs helyzeteket teremt a családon belül, melynek feloldására, megoldására a szülőknek nincs megfelelő mintájuk, így megfelelő megoldási mechanizmusuk sem alakulhatott ki. Ezek megsegítésére szolgálnak a Család- és Gyermekjóléti Központcsaládterápiás, mediációs szolgáltatásai, valamint jogi, pszichológiai és fejlesztőpedagógiai tanácsadásai.

Az utóbbi időben azonban az is érzékelhető, hogy a családon belüli erőszakkal kapcsolatos jogszabályoknak, szankcióknak van visszatartó erejük. Illetve a köztudatba is egyre inkább beépül az ezzel kapcsolatos lakossági felelősségvállalás, jelzési kötelezettség, valamint a jelzések következményei.

A 2016-os évvel szemben mind a gondozott gyermekek és felnőttek, mind a gondozott családok számában lényeges növekedés tapasztalható, mely köszönhető a jelzőrendszeri tagok egyre aktívabb közreműködésének, a velük való hatékonyabb együttműködésnek.

Az oktatási nevelési elhanyagolások (igazolatlan tankötelezettség mulasztás) számában jelentős csökkenés mutatkozik. Ennek egyik fő oka a tanköteles korhatár leszállítása a 16. életévre. Az ebben bekövetkezett változásnak köszönhetően a tankötelezettséget mulasztó gyermekek száma csökkent, azonban egyre nő azon 16 éves ügyfelek száma, akik ily módon kiesnek az oktatási rendszerből (hiszen 30 órát meghaladó mulasztás esetén a tanulói jogviszonyuk megszüntethető, s ezzel az oktatási intézmények egyre gyakrabban élnek). Ezen gyerekek közül azonban egyre többen vesznek fel deviáns magatartási formákat, s előfordulnak velük kapcsolatosan rendőrségi, illetve pártfogó felügyeleti jelzések. Mindezek mellett a családi pótlék felfüggesztésének (mint szankciónak) is egyre érzékelhetőbben van visszatartó ereje.

Problémát jelent Család- és Gyermekjóléti Központ számára az, hogy – jogszabályi változásoknak köszönhetően – az iskolákban megszűntek a gyermekvédelmi felelősi státuszok, így az intézményekben ezen feladatok ellátása „gazdátlaná” vált. Egyre több esetben tapasztalható, hogy egy-egy gyermek veszélyeztetése esetén a jelzést késve küldik meg (pl.: a gyermek elhanyagolása, a szülő együttműködésének hiánya, a gyermek 50 órát jóval meghaladó tankötelezettségének mulasztása stb.), melyekről sok esetben csak az osztályozó értekezletet (félév, valamint évvizsgát) követően lehet tájékoztatást kapni, így a probléma feltárása, kezelése

késve indul meg, mely a családgondozási folyamat elhúzódását eredményezi. ***Ebben remélünk változást az újonnan indult óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység bevezetésétől. Bízunk bene, hogy ezen szociális segítő szakemberek hidat képeznek majd ezen anomáliák megszüntetésében, lehetőséget biztosítanak majd arra, hogy az iskolák helyben kaphassanak szakszerű segítséget jelzőrendszeri kötelezettségeik teljesítéséhez.***

A Család- és Gyermekjóléti Központ ügyfélkörében lényeges változásként tapasztalható, hogy megnőtt azon esetek száma, melyekben valamely szülő (vagy mindkettő), illetve a gyermek súlyos pszichés zavarral küzd. Ezen személyek ellátására az ellátórendszer nincs felkészülve. A hosszú várólisták, a ritka (jobb esetben havonta 1 alkalom) konzultációs lehetőségek rendkívüli módon megnehezítik a családgondozás és a segítségnyújtás folyamatát.

Pszichológiai tanácsadások száma az elmúlt évhez képest 2018-ban lényegesen növekedett. Ennek fő oka, hogy nő a pszichésen terhelt gyermekek és felnőttek száma, valamint a Pedagógiai Szakszolgálat és a Mentálhigiénés Gondozó túlterheltsége miatt Intézményünk egyre inkább szerepet kell vállaljon ezen rászorulóknak megsegítésében. A pszichológiai tanácsadásokat jelenleg három (1 fő főállású, 1 fő félállású és 1 fő megbízási jogviszony keretében foglalkoztatott) munkatárssal látjuk el.

A fejlesztőpedagógiai tanácsadások számában is jelentős növekedés tapasztalható **(2018. félévben meghaladtuk a 2017-es év forgalmát, év végére pedig közel 1,5-szeresére emelkedett)**. A korábban 3 fő által ellátott szolgáltatást jelenleg 1 fő félállású fejlesztőpedagógiai tanácsadó látja el. A teljes státusz feltöltésére nem volt lehetőségünk, tekintettel arra, hogy a pedagógus életpálya modell és az új pedagógus bértábla bevezetésének köszönhetően az e területekre pályázó pedagógus szakemberek száma lényegesen csökkent, tekintettel a két bértábla közötti lényeges eltérésre.

Szabadidős programok tekintetében 2018-ban csökkenés tapasztalható. 2013-tól folyamatosan igyekszünk külső támogatókat felkutatni a különböző szabadidős programok megvalósításához. Ilyen külső támogatók pl. a Tiszta Formák Alapítvány, mely az idevelegyütt öt ízben támogatta az utcai szociális munkások által működtetett „**Rózsa Klub**” nyári táborát. E mellett rendszeresen keressük a különböző ingyenesen látogatható szabadidős programlehetőségeket (Pl.: Mindenki karácsonya, cipős doboz adomány, színházlátogatások stb.), melyekre munkatársaink csoportos keretek között kísérik el a gyermekeket. Ilyen programok látogatására Intézményünk az első félévben felajánlást nem kapott. ***Az év végén felajánlott adományokat 307 fő gyermek felé közvetítették Család- és Gyermekjóléti Központunk munkatársai.***

A statisztikai adatokban szembejövő, hogy 2018-ban jelentősen növekedett a védelembe vételre, valamint a családba fogadásokra tett javaslatok száma, melyet a nem megfelelő családi működések, szülő attitűd, elhanyagoló szülői magatartás és pszichés problémák váltották ki. Az elhúzódó gámhatósági ügyintézésnek miatt hosszú idő elteltével realizálódnak.

A Család- és Gyermekjóléti Központ forgalmi adataiban jelentős arányt képviselnek, az ún. családgondozáskörében történő személyes találkozások az alapellátóként, a védelembe vétel keretein belül gondozott, illetve a nevelésbe vétel során, a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésért a szülőkkel végzett és a már szakellátásból kikerült gyermekek utógondozása esetén. ***A személyes találkozások (családlátogatás, segítő beszélgetés, tanácsadás, információ nyújtás stb.) számában történő lényeges növekedés a jogszabályi előírásoknak való megfelelés érdekében elengedhetetlen volt.***

Az utcai szociális munkások által vezetett Klubban a látogató gyermekek számában csökkenés tapasztalható, mely köszönhető annak, hogy egy újabb generáció „nőtt fel” a klubban. Minden hétfő délelőtt és kéthetente csütörtökön a kollégák „*utcáztak*” annak érdekében, hogy minél több utcán csellengő gyerekeket érjenek el, s számukra értelmes szabadidő eltöltési alternatívát ajánljanak fel. 2018-ban „*utcázás*” során elért gyermekek száma **234 fő**.

Délelőttönként programszervezéssel és adminisztrációval foglalkoznak, ugyanis statisztikai adatok szolgáltatnak a Család- és Gyermejjóléti Központ részére. Valamint váratlanul adódó problémák esetén azonnal fogadják a betérő gyermekeket, még ha délelőtt érkeznek is. Kérhet segítséget minden gyermek, akinek problémája, krízishelyzete, vagy sürgős ügyintézési problémája (diákmunka vállalás stb.) van, iskolai, magánéleti gondja, vagy szülőkkel való konfliktusában keresi a megoldást. Mivel az Család- és Gyermejjóléti Központ más munkatársaival szoros együttműködésben állnak, azok irányítanak hozzájuk gyerekeket, másrészt jelzési kötelezettségüknek eleget téve együtt dolgoznak egy-egy fiatal, vagy gyermek ügyének előre mozdításában.

Nyitott klubnapjaikon, hétfő, kedd és szerda 14 órától 18 óráig tartanak nyitva. A helyiség forgalma átlagosan 15-30 fő fiatal naponta. Az utóbbi időben túlnyomó részt a már több éve ide járó, jelenleg 10-18 éves gyerekek látogatják a Klubot, valamint az újonnan elért gyermekek. Azonban a tanítási szünetekben ennél fiatalabb korcsoport is megjelent (4-9 évesek), természetesen szülői engedéllyel és nagyobb testvér kíséretében. Az egyre fiatalabb generáció foglalkoztatás a Klubban nagy kihívást jelent, tekintettel arra, hogy eszköztársunk nincs kialakítva, felkészülve e korosztály fogadására. Ennek fejlesztése indokoltá vált.

Foglalkozásaikon rendszeresen tartanak:

- csoportos beszélgetéseket ismerkedés-kapcsolatteremtés, kapcsolatmélyítés, élmények-tapasztalatok cseréje, értékek átadása, kulturális érzékenyítés céljából
- segítőbeszélgetéseket személyes, önértékelési témákban, (pl.: baráti- és párkapcsolat, család, konfliktuskezelés stb.)
- filmklubokat, melyek után a látott filmről beszélgetnek,
- csoportkohéziót erősítő, csapatépítő, készségfejlesztő játékokat,
- társas játékos délutánokat, kártya partikat,
- csocsó-, ping-pong, darts-, foci-, kosár-, röplabda-versenyeket, -kupákat,
- nyári félnapos kirándulásokat,
- tematikus, ünnephez kapcsolódó kézműves- és irodalmi foglalkozások stb.

A gyerekek internetezhetnek, szabadon hallgathatnak zenét, táncolhatnak, rappelhetnek. A klubban drogprevenciós beszélgetések, szexuális felvilágosítás, tanácsadás is zajlanak. Mindez spontán, alkalmazkodva az éppen betérő gyermekek összetételéhez, igényeikhez.

A tanév ideje alatt csütörtök délutánonként korrepetálást, felzárkóztatást, osztályozó vizsgákra való felkészítést tartanak. Korrepetálnak igény szerint angol és német nyelvet, magyar nyelvtant és irodalmat, történelmet, földrajzot, matematikát. Bizonyos tantárgyak oktatását csak egy bizonyos korosztályig tudják elvállalni. A korrepetálás sokszor a gyermek motiválása a tanulásra, más esetekben pusztán a jegyzetelés, a vázlatírás megtanítása, de olykor pl. magyar irodalomból, angoltól, történelemből érettségire való felkészítést is takar.

Nyáron a csütörtöki korrepetálás helyett utcai szociális munkát végeznek, tehát az utcákon csellengő fiatalokat felkeresik, szórólapot osztanak és hírt adnak a Rózsa Utca Klub működéséről, valamint a Család- és Gyermejjóléti Központ-hoz való fordulás lehetőségéről. Egy 2 órás, délelőtti „*utcázás*” során átlagosan kb. 17-20 utcán csellengő gyermeket sikerül megszólítanunk. A környék gyerekei, fiataljai bizalommal fordulnak felénk. Kapcsolatban állnak a kerületi rendőrséggel, néhány iskolával, illetve más kerületi ifjúsági klubokkal.

Az anonimitását tiszteletben tartva név nélkül készítenek havi statisztikát Klubban megforduló gyermekek életkora, neme, és szociális helyzete alapján, valamint arról, hogy milyen szolgáltatásban részesültek, milyen problémával jelentkeztek. A hozzájuk járó fiatalok szülei ismerik őket, szívesen engedik hozzájuk gyermekeiket.

A Klubot látogató gyermekek szülei írásos formában beleegyeztek, hogy gyermekeik a Klubba járjanak, hogy róluk fotók készüljenek, és az általuk esetlegesen okozott kárért a felelősséget vállalják.

Az átmeneti gondozást igénybe vevő gyermekek számában 2018-ban növekedés volt tapasztalható, melynek oka az új otthonvezető szakmai tevékenységére, valamint a vele való partneri együtt működésre vezethető vissza.

Gondozottjaink esetében jellemző volt, hogy a jogszabály által „biztosított” teljes időszakot (1 év, valamint félév hosszabbítás) igénybe kívánták venni. Ez elsősorban a hosszan elhúzódó, kilátástalan, nehezen megoldható élethelyzetükből fakadt.

A bekerülés okai a lakhatás megoldatlanságából, családi konfliktusokból, működési zavarokból eredő elmérgesedett, tarthatatlan szülő-gyermek kapcsolatokból, a szülő(k) pszichés terheltségéből fakad.

Intézményünk által az átmeneti ellátásba javasolt gyermekekre, illetve családokra esetenként jellemző, hogy több éve fennálló segítő kapcsolat sem volt előre vezető a szülők életvezetési problémái, a családműködési és konfliktusmegoldási mechanizmusai, zavarai miatt.

Az átmeneti ellátásba kerülő családok egy része már védelembe vétel keretein belül volt gondozva. Mások esetében a bekerülést követően tettek javaslatot az esetmenedzserek védelembe vételi eljárásra, vagy – indokolt esetben – más hatósági intézkedésre (ideiglenes hatályú elhelyezés, családba fogadás, nevelésbe vétel), melyek az elhúzódó gyámhatósági ügyintézésnek, valamint a Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálatok leterheltsége miatt elhúzódó szakértése és helyezési tanácskozások, valamint a befogadó otthonok férőhely hiánya miatt hosszú idő elteltével (esetenként 6-8 hónap, kirívó esetben 1,5 év) realizálódnak, ezzel is nehezítve a gondozási folyamatban történő eredmények elérését.

Meglévő (humán és infrastrukturális) erőforrások értékelése

- **Infrastrukturális erőforrások:** 2016-2018. években az Intézmény törekedett arra, hogy a Család- és Gyermekjóléti Központ infrastrukturális fejlesztése során folyamatosan bővítésre kerüljön az egység számítógép parkja, valamint a hozzá tartozó egyéb eszközök (pl. nyomtatók). Mostanra elmondható, hogy minden munkaszobában (jelenleg minden munkatársnak) van "saját" számítógépe, és minden szobában van nyomtató, ami nagy mértékben megkönnyíti a munkavégzést (adminisztrációt).
- Továbbra is nehézséget jelent, hogy nincs nyilvántartó program (mely a biztonságosabb ügyfélnyilvántartást segítené), valamint nem áll rendelkezésre olyan program, mely a statisztika lehívását, számítását egyszerűbbé tenné.
- Problémát jelent továbbá, hogy az –több mint húsz éve átadott - épület felújítására az elmúlt években nem fordítottak figyelmet. Ebből adódik, hogy egyes helyiségek szellőztetése, szigetelése nem megoldott. Előfordul, hogy az egyes helyiségekben nyáron 40 °C feletti hőmérsékletben (legmagasabb mért hőmérséklet 47 °C, az idén mért legmagasabb hőmérséklet 43 °C), télen pedig kifejezetten hidegben (idén mért legalacsonyabb hőmérséklet 12°C) kell a munkatársaknak dolgozniuk. Ezen munkakörülmények nem felelnek meg a jogszabályi előírásnak.

3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről 2. számú melléklete alapján a “Megengedhető levegőkörnyezeti értékek” meghatározása az 1. táblázatban került rögzítésre.

1.	2.	3.	4.	5.
		Meleg évszakban biztosítandó		
A munka jellege	Hideg évszakban biztosítandó léghőmérséklet °C	léghőmérséklet °C	effektív, illetve korrigált effektív hőmérséklet °C	maximálisan megengedhető effektív, illetve korrigált effektív hőmérséklet °C
Szellemi munka	20-22	21-24	20	31

- **Humán erőforrás:** A Család- és Gyermekjóléti Központ engedélyezett létszáma **68 fő** (53 fő és szeptembertől + 15 fő óvodai és iskolai szociális segítő). 2018. december 31-én 43 státusz volt feltöltve ($\approx 2/3$), így látható, hogy **25 fős létszámbiánnal** küzdött egységünk, mely a meghatározott létszám megközelítőleg 1/3-a.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 64. §, valamint az a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 39. §, 40. § és 40/A. § értelmében köteles ellátni szociális segítő tevékenységet, valamint esetenedzselési feladatokat, melyek az ellátott családok esetében a klasszikus családgondozási feladatokat is tartalmazzák (úm.: családlátogatás, hivatalos ügyintézés, segítő beszélgetések, különböző tanácsadások stb.). A jogszabály és az EMMI által kiadott szakmai protokollok („A család- és gyermekjóléti szolgáltatás keretében biztosított szociális segítő munka folyamatairól” és „A gyermekvédelmi gondoskodáshoz kapcsolódó család és gyermekjóléti szolgáltatások folyamatairól”) alapján az esetek továbbirányítása nem lehetséges, a gondozási folyamatok ellátása nem átruházható.

A feladatok racionális megszervezése folyamatos, de a létszám és az esetszámok (a folyamatos esetlezések mellett sem) vonatkozásában a jogszabályi előírások nehezen tarthatók.

A fentiek alapján a családsegítő és esetenedzser munkatársak részéről, a magas esetszámok miatt, az esetek megfelelő dokumentálásáért, a szakszerű esetvezetésért/gondozásért felelősség nem vállalható.

A létszám feltöltésének érdekében az álláshirdetések kiírása, a pályázók meghallgatása folyamatos. Azonban az álláshelyek feltöltése kapcsán tapasztalható, hogy nagyon kevés szakember maradt a pályán, így az álláshirdetésekre nagyon kevés jelentkezés érkezik. A 2018. évre jóváhagyott cafereria az év folyamán bizakodásra adott okot. Minimálisan növekedett az érdeklődés a betöltetlen státuszok iránt. **Így a betöltött státuszok száma az év végére 43 főre emelkedett.**

Emellett a hirdetésekre jelentkezők elmondása szerint más kerületek a cafetéria mellett kerületi / területi / veszélyességi pótlékot adnak, mellyel Intézményünknek nehéz versenyeznie.

Háttérjogszabályok

1. **2/2018. (I. 18.) EMMI rendelete személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról**
2. **Magyarország Alaptörvénye (Alaptörvény)**
3. **1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről (Gyermekjogi Egyezmény)**
4. 2009. évi CLXI. törvény a gyermekek eladásáról, a gyermekprostitúcióról és a gyermekpornográfiáról szóló, a Gyermek jogairól szóló egyezményhez fűzött Fakultatív Jegyzőkönyv megerősítéséről és kihirdetéséről
5. **1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (Gyvt.)**
6. **2015. évi CXXXIII. törvény egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról**
7. 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.)
8. 1952. évi III. törvény a polgári perrendtartásról (Pp.)
9. 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről (Btk.)
10. 1998. évi XIX. törvény a büntetőeljárásról (Be.)
11. 2012. évi II. törvény a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről (Szabs. tv.)
12. 2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól (Ket.)
13. **2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)**
14. **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (Szt.)**
15. 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről (Eütv.)
16. **2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról (Infotv.)**
17. 1997. évi XLVII. törvény az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről (Eüak.)
18. 2011. évi CLXI. törvény a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról
19. 2011. évi CLXIII. törvény az ügyészségről
20. 1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről (Rtv.)

21. 2009. évi LXXII. törvény a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról (Tvtv.)
22. **2005. évi CXXXV. törvény a bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről**
23. **1992. évi LXXIX. törvény a magzati élet védelméről**
24. 2000. évi LIX. törvény a kényszermunka felszámolásáról szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1957. évi 40. ülészakán elfogadott 105. számú Egyezmény kihirdetéséről
25. 2001. évi XXVII. törvény a gyermekmunka legrosszabb formáinak betiltásáról és felszámolására irányuló azonnali lépésekről szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1999. évi 87. ülészakán elfogadott 182. számú Egyezmény kihirdetéséről
26. 2006. évi CII. törvény az Egyesült Nemzetek keretében, Palermóban, 2000. december 14-én létrejött, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni Egyezménynek az emberkereskedelem, különösen a nők és gyermekek kereskedelme megelőzéséről, visszaszorításáról és büntetéséről szóló Jegyzőkönyve kihirdetéséről
27. **2007. évi XCII. törvény a Fogytékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről**
28. **149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról (Gyer.)**
29. **331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről (Gyár.)**
30. **235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról (Ar.)**
31. **15/1998. (IV. 30.) NM rendelet, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti és a gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről (NMr.)**
32. 8/2013. (VI. 29.) KIM rendelet a Pártfogó Felügyelői Szolgálat tevékenységéről
33. 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet a területi védőnői ellátásról (védőnői rendelet)
34. **1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről (SzCsMr.)**
35. 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (Nkt. Vhr.)
36. 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet a rendőrség szolgálati szabályzatáról
37. 32/2007. (OT 26.) ORFK utasítás a családon belüli erőszak kezelésével és a kiskorúak védelmével kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtására (ORFK ut.)
38. **55/2015 (XI. 30.) EMMI rendelet az egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról**
39. ENSZ Gyermekjogi Bizottságának kommentárjai
40. Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének 43/2013. (XI.2.) önkormányzati rendelete a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról
41. **23/2010. »A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások formáiról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjról**
42. **37/2008. »A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról**

